

בעזרה ש"ת

י' אדר

תש"פ

מסכת: בכורות

פרק: ב'

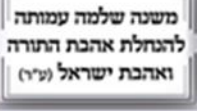
משנה: א'-ב'

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפנסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת
ר' יהודה ב"ר שמעון ע"ה
ב"ר משה בן ציון ברגמן הי"ד

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא

הלוקח עובר פרתו - אף
על פי שאינו רשאי.
למכור לו בהמה גסה.

ישראל הלוֹקֵחַ הקונה עֵבֶר פָּרְתוֹ שֶׁל נֹכְרִי כשהעובר עדיין נמצא במעי הפרה, ועובר זה הוא בכור, וְהַמוֹכֵר לוֹ או ישראל, המוכר לגוי עובר פרתו, אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאֵי הישראל למכור לגוי בהמה גסה, שמא גם ישכיר, או ישאיל לגוי בהמה גסה, והגוי יעשה איתה מלאכה בשבת, והרי הישראל מצווה על שביתת בהמתו בשבת, וְהַמְשַׁתְּתֵף לוֹ או שיש לגוי שותפות בפרה, או בעובר, וְהַמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ או גוי שנתן לישראל לטפל בפרה השייכת לו, ובתמורה לכך מקבל הישראל חלק בוולדות הפרה, וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקֶבֶלָה או שהפרה שייכת לישראל, ונותן לגוי לטפל בפרה, ובתמורה מקבל הגוי חלק בוולדות הפרה - בכל המקרים הנ"ל פְּטוּר מִן הַבְּכוּרָה היינו שלא חלה קדושת בכורה על הוולד שנוולד מהפרה, הואיל ולגוי יש חלק בפרה, או בעובר, שְׂנֵאָמֵר (במדבר ג, יג) "בְּיִשְׂרָאֵל" "הקדשתי לי כל בכור בישראל" ומכאן למדים שיש קדושה בבכורי ישראל אֲבָל לֹא בְּאַחֵרִים לא בבכורים השייכים לגויים. כֹּהֲנִים וְלוֹיִם חִיבִים במצוות בכור בהמה טהורה, היינו שכהן שנוולד לו בכור, מבהמה טהורה השייכת לו, חייב להקריב אותו ולאכול אותו בקדושה, לפי ש... לֹא נִפְטְרוּ הכהנים והלוויים מִבְּכוֹר בְּהֵמָה טְהוֹרָה היינו שהתורה לא פטרה את הכהנים והלוויים מבכור בהמה טהורה, וְלֹא נִפְטְרוּ והתורה פטרה אותם אֲלָא רק מִפְּדִיּוֹן הַבֵּן מלפדות בכור אדם הנולד להם וּמִפְּטֹר חֲמוֹר ומלפדות פטר חמור שנוולד מאתו השייכת להם.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווזאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ב'

רבינו עובדיה מברטנורא

כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן כר- וכל שקדם הקדשן את מומן. הנך תרתי בבי פירשנו לעיל במסכת חולין.

פַּל הַקִּדְשִׁים בהמות שהוקדשו לקרבן **שֶׁקָדַם מוֹם קָבוע לְהַקְדִּישׁוֹן** שהיה בהם מום קבוע עוד לפני שהקדישו אותם, **וְנִפְדּוּ** בהמות שיש בהם מום אסור להקדישן לקרבן, ואם עבר והקדיש אותן, חלה עליהם קדושת דמים (כסף) ולא קדושת הגוף, ולכן יש לפדות אותן בכסף, ובכסף שמקבל תמורתם צריך להביא בהמה אחרת לקרבן – ובאה המשנה ללמד שאותם בהמות בעלות מום לאחר שפדו אותן **חִיבִים בְּבִכּוּרָה** היינו שאם ילדו בכור, יש בו קדושת בכור, **וּבִמְתָנּוֹת** ואם שחט אותן, חייב לתת מהם מתנות לכהן, שהם הזרוע, הלחיים והקיבה*, **וְיוֹצְאִין לְחֵלִין לְגִזָּז וּלְהַעֲבִיד** ומותר לגזוז מהם את הצמר וכן מותר לעבוד איתם, **וְיֻלְדוּ** הוולד שנולד מהם **וְחֻלְבָּן** והחלב שנחלב מהם **מִתֵּר לְאַחַר פְּדִיוֹנָן** לאחר שנפדו, אולם לפני שנפדו הוולד והחלב אסורים, **וְהַשּׁוֹחֲטִין בְּחוּץ** מחוץ לעזרה, אפילו קודם שנפדו **פְּטוּר** מכרת, שהואיל ויש בהם מום אינם ראויים להקרבה על המזבח, וכל שאינו ראוי להקרבה על גבי המזבח, אין חייב עליו משום שחוטאי חוץ לעזרה, **וְאֵין עוֹשִׂים תְּמוּרָה** וכן אם המיר בהם בהמה אחרת, היינו שאמר הרי זו תמורת זו, לא חלה על בהמת התמורה כל קדושה, ואפילו עשה זאת קודם שנפדו, **וְאִם מִתּוֹ** הבהמות בעלות המום עוד קודם שנפדו **יִפְדּוּ** לאחר שמתו, ואע"פ שלאחר מיתה ראוי בשרם רק לאכילת כלבים, ודין הוא שאין פודים את הקדשים להאכילם לכלבים, מכל מקום הואיל ולא חלה על בהמות אלו קדושה בגופם, אלא רק קדושה בכסף שהם שווים, מותר לפדות אותם גם אחרי מיתה **חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר** של בהמה, שאע"פ שהיה בהם מום קודם שהוקדשו, בכל זאת חלה עליהם קדושה גמורה, לפי שבבכור הקדושה חלה מרחם אמו, בין שהוא תם ובין שהוא בעל מום**, ואילו במעשר בהמה נכתב "העשירי יהיה קודש לה' לא יבקר בין טוב לרע" היינו בין תם לבין שיש בו מום.

* אולם טרם שנפדו פטורים הם מן הבכורה וממתנות כהונה, לפי שיש בהם עדיין קדושת דמים שדוחה מהם את קדושת הבכור ואת מתנות הכהונה, שכן כלל הוא 'שאין קדושה חלה על קדושה'

** דין זה נלמד ממה שנכתב בפרשת פסולי הקדשים "כצבי וכאיל", וכמו שצבי ואיל פטורים מן הבכורה, שהרי נאמר "כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך", כך למדים שפסולי הקדשים שנפדו ואח"כ הולידו בכור פטור הוא מן הבכורה